

Aktuální výskyt škodlivých organismů a metodická doporučení v ochraně chmele k 15.05. 2024.

Mšice chmelová

První okřídlené mšice (migrantes alatae) se díky letošním extrémně vysokým jarním teplotám objevily na chmelu neobvykle brzy, již na **konci první dekády května**. Na základě probíhajícího monitoringu výskytu mšice chmelové lze hodnotit stávající intenzitu přeletu okřídlených mšic z primárních hostitelských rostlin rodu Prunus (švestky, slívy) jako **střední až lokálně velmi silnou**.

Na mnoha chmelnicích byla pozorována četná afidofágní slunéčka. Na rozdíl od předchozích let je v současné době dominantní náš nativní druh slunéčko sedmítečné (*Coccinella septempunctata*), následované invazním asijským druhem, slunéčkem východním (*Harmonia axyridis*). Z malých druhů slunéček je kupodivu nejběžnějším druhem slunéčko *Adonia variegata*, které v minulých letech bylo poměrně vzácným druhem vázaným na nejteplejší oblasti ČR. Nárůst jeho populační hustoty souvisí pravděpodobně s procesem oteplování, který je v letošním roce, až na krátkodobé ochlazené, velmi markantní.

Proto doporučujeme provést monitoring výskytu a ve chmelnicích, kde bude dosaženo kritické číslo (50 bezkřídlých nymf na list v horních listových patrech), neprodleně provést ošetření přípravkem **Tepeki** (flonicamid) či **Afinto** (flonicamid) v dávce 180 g/ha či **Sivanto Prime** (flupyradifurone) v dávce 0,75 l/ha. Přípravek **Mospilan 20 SP** (acetamiprid) v 0,008 % konc. lze použít vzhledem k chybějícím MRL pro Japonsko a USA pouze na chmelnicích, z nichž sklizený chmel nebude určen pro exportní účely do těchto destinací. Pro země EU je platná hodnota MRL 0,05 ppm. Přípravek **Movento 100 SC** (spirotetramat) vzhledem k významnému vedlejšímu akaricidnímu účinku doporučujeme použít až na pozdější ošetření proti mšici chmelové (přelom června a července).

Obr. 1: Okřídlené mšice (migrantes alatae) po přeletu na chmel preferují nejmladší chmelové lístky.



Obr. 2: Mladý list chmele infestovaný jednak okřídlenými mšicemi (migrantes alatae) a jednak virginogenní generací zastoupenou menšími bílými nymfami a dospělými tmavě zelenými samicemi.

Ošetření chmele se doporučuje po dosažení kritického čísla, tj. 50 bezkřídlých, tj. bílých nymf na list v horních listových patrech chmelových rostlin. Postřik by měl být ukončen, jakmile se na spodní straně listů začnou objevovat dospělé tmavozelené virginogenie.



Peronospora chmelová

Jak již bylo informováno v předchozí aktualitě, přípravek **Profiler** (fluopicolide + fosetyl AI) je metodicky doporučován výhradně pro první jarní aplikaci proti primární infekci peronospory chmelové, tj. období, kdy chmelové výhony po řezu chmele dosáhnou výšky 10-20 cm. Nicméně, s ohledem na stávající sníženou hodnotu MRL pro fluopicolide na úrovni pouhých 0,15 ppm pro EU, je nezbytné z důvodu nebezpečí překročení této hodnoty a následného ohrožení exportu chmele ošetřeného tímto fungicidem používat přípravek Profiler pouze **do 05.05. 2024**.

Pro druhé ošetření, které je optimální provést po ukončení zavádění chmele doporučujeme, pokud tak dosud nebylo učiněno, použít přípravek **Aliette 80 WG v dávce 3,0 kg v 600-1000 l vody/ha** dle aktuální výšky porostu.

V rámci ochrany chmele proti sekundární infekci peronospory tímto znovu upozorňujeme na **zákaz dalšího používání přípravku Orvego (ametocradin + dimethomorf)!!!** Důvodem je ta skutečnost, že účinná látka dimethomorf je nyní klasifikována jako „zdraví škodlivá“ a tudíž je její další použití v ochraně chmele proti peronospoře chmelové **nepřípustné!!!**

Stejně jako v předchozích letech se podařilo zrealizovat výjimku (omezené a kontrolované použití přípravku) na použití kurativně působícího fungicidu **Carial Flex** (cymoxanil + mandipropamid). Přípravek je možné použít v dávce a omezení jako při výjimce vydané v předchozích letech, tj. **1,1 kg/ha** a v maximálním počtu dvou aplikací v intervalu 14 dní. Nejzazší termín použití je **15. července 2024**, resp. BBCH 61-65.

Obr. 3: Primární infekce peronospory chmelové se projevuje ve formě klasovitých výhonů, jejichž tvorbě zabráníme včasným provedením ochranného zásahu. Pokud se klasovité výhony objevují v pozdější fázi vegetace (pazoch přeměněný v klasovitý výhon), je již ochrana chmele proti tomuto patogenu velmi obtížná.



Jarní škůdci chmele

Z jarních škůdců chmele se opět projevuje trend postupně narůstající populační hustoty dřepčíka chmelového, a s tím i narůstající škodlivosti nejen jarní, ale též letní generace. Jsou lokality, kde byl zaznamenán velmi silný výskyt tohoto škůdce, patrný typickým děrováním listů. Ve chmelnicích, kde dosud nebylo provedeno ošetření a kde stávající výskyt dřepčíků překračuje kritické číslo (10 % poškození listové čepele), doporučujeme ochranný zásah neprodleně provést.

Výskyt lalokonosce libečkového lze hodnotit jako ohniskový a ve většině chmelnic, kde byl zjištěn, pouze slabý. Nicméně, byly zaznamenány i lokality s nebývale silným výskytem tohoto škůdce.

Znovu opakujeme, že na rozdíl od výše uvedeného povolení fungicidu Cerial Flex v ochraně chmele proti peronospoře chmelové, se již nepodařilo v letošním roce realizovat výjimku ve formě omezeného a kontrolovaného použití pro přípravek **Actara 25 WG** (thiamethoxam) v ochraně chmele proti lalokonosci libečkovému, dřepčíku chmelovému a šedavce luční. **Jeho další použití v ochraně chmele je tudíž zakázáno!!!**

Jako náhrada za přípravek Actara 25 WG je přípravek **Exirel** (cyantraniliprole), který je povolen na menšinové použití v ochraně chmele proti lalokonosci libečkovému a dřepčíku chmelovému. Přípravek je registrován v dávce 0,75 l/ha od BBCH 11 do BBCH 25 (viditelný pátý pár bočních výhonů, tj. listové patro). **Jelikož MRL pro tento přípravek je zatím platné pouze pro export do zemí EU (0,05 ppm), zatímco pro ostatní destinace (USA, Japonsko, Čína, Korea) stále chybí, doporučujeme jeho případnou aplikaci konzultovat s příslušnou obchodní organizací vykupující Váš chmel.**

Obrázek 4: Dřepčíkem silně poškozené výhony nerostou, krní a hynou. Ale též při slabším napadení, pokud se neprovede ochranný zásah, dochází k vykladení samic, což se projeví zvýšenou škodlivostí letní generace dřepčíka ve chmelových hlávkách.



O aktuálním výskytu škodlivých organismů, jakožto i o signalizaci jednotlivých ošetření proti sekundární infekci peronospory chmelové v průběhu sezóny, Vás v tomto roce budeme opět v pravidelných časových intervalech informovat jednak prostřednictvím Svazu pěstitelů chmele ČR a jednak na našich webových stránkách: www.chizatec.cz.